

ТІОЛІКА > 2003

РОЗВИТОК
ІНІЦІАТИВИ
ТА РЕАЛІЗАЦІЯ
ПРАВ ГРОМАД,
НАДАНИХ
ЗАКОНОМ
ПРО МІСЦЕВЕ
САМОВРЯДУВАННЯ
В УКРАЇНІ

Річний звіт

ЗМІСТ

Передмова	3
Мета, завдання та основні складові проекту	4
Діяльність протягом другого року виконання проекту:	5
Конкурс пілотних громад	6
Громади - учасниці проекту	7
Нормотворча діяльність	17
Законотворча діяльність	19
Діяльність ініціативних груп	22
Діяльність жіночих ініціативних груп	25
Навчання та консультації	27
Інформаційна та методична підтримка громад	29
Виконавці проекту	31
Фінансовий звіт	34

ПЕРЕДМОВА

Шановні друзі та колеги,

Пропонуємо Вашій увазі річний звіт за результатами виконання партнерського проекту "Розвиток ініціативи та реалізація прав громад, наданих законом про місцеве самоврядування в Україні" у 2003 році. Проект впроваджується трьома українськими неурядовими організаціями - Творчим центром Каунтерпарт, Інститутом громадянського суспільства та Комітетом виборців України - і став більш відомим за його короткої назви - "Толока". Давнє українське слово "толока" означає спільну добровільну працю на користь громади. Саме так, через об'єднання зусиль неурядових організацій, влади, небайдужих активних громадян, ми бачимо можливість побудови впливового, справжнього місцевого самоврядування в Україні.

Протягом другого року ми допомагали п'яти громадам - Бердянська, Кам'янця-Подільського, Херсона, Броварів та Першотравневого району міста Чернівців - у розробці та впровадженні механізмів місцевої демократії, у розвитку ініціативи громадян. Надавали активістам та представникам місцевого самоврядування цих громад навчальну, методичну та інформаційну підтримку задля вирішення проблем власних громад. Ми допомагали громадам у розробці та впровадженні місцевих нормативних актів, що забезпечують застосування на практиці норм демократичного управління: статуту територіальної громади у Херсоні, положення "Про громадські слухання" у Чернівцях та Броварах, змін і доповнень до статуту територіальної громади у Бердянську, положень "Про громадські слухання" та "Про загальні збори громадян за місцем проживання" у Кам'янці-Подільському. Експерти проекту залучились до розробки нової редакції проекту закону "Про місцеве самоврядування в Україні", який зараз знаходиться на розгляді Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування. Зроблено ще багато цікавого та корисного, і про все це Ви дізнаєтесь з нашого річного звіту.

Висловлюємо щиру подяку всім ініціативним групам громад, що беруть участь у проекті та витрачають свій вільний час заради розвитку власних громад. Ми вдячні міським та районним головам, секретарям рад громад-учасниць проекту за їх підтримку. Дякуємо депутатам місцевих рад, які підтримують регулятивні акти та механізми місцевої демократії. Дякуємо програмі Європейської ініціативи з розвитку демократії та захисту прав людини Європейської Комісії за підтримку проекту.

Команда проекту "Толока"

ПРОЕКТ
Розвиток ініціативи та реалізація прав громад,
наданих законом "Про місцеве самоврядування в Україні"
(коротка назва проекту - "Толока")

Проект виконується у партнерстві трьома українськими неурядовими організаціями: Творчим центром Каунтерпарт, Інститутом громадянського суспільства та Комітетом виборців України за фінансової підтримки Європейського Співтовариства

Термін виконання

Січень 2002 року - січень 2005 року.

Мета проекту

- ◆ Створення сприятливих умов для реалізації територіальними громадами прав, закріплених Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні", через розробку та ухвалення відповідних місцевих нормативних актів та підготовку змін до чинних законів та підзаконних актів, які регулюють діяльність депутатів місцевих рад.

Завдання проекту

- ◆ Відібрати вісім пілотних громад для участі у проекті. Провести дослідження у кожній громаді та розробити плани дій для депутатів місцевих рад, громадських активістів, НУО, органів самоорганізації населення та жінок з розвитку власних громад.
- ◆ Допомогти місцевим громадам створити механізми, які нададуть їм можливість на практиці застосовувати свої права, передбачені законом "Про місцеве самоврядування в Україні". Ці документи регулюватимуть шляхи реалізації місцевих ініціатив, проведення громадських слухань, зборів представників громадськості, формування місцевих бюджетів, створення груп самоорганізації населення, розробку місцевих програм соціального партнерства тощо.
- ◆ Зібрати дані про чинники, які заважають реалізації закону "Про місцеве самоврядування в Україні", та за допомогою представників місцевих громад, розробити необхідні зміни до закону. Організувати публічне обговорення запропонованих змін та провести кампанію їх лобювання у Верховній Раді України.
- ◆ Підготувати проект закону "Про внесення змін та доповнень до деяких законодавчих актів України", який встановить відповідальність за вчинення перешкод у виконанні депутатом своїх законних функцій та встановить процедуру покарання за недотримання закону "Про статус депутатів місцевих рад народних депутатів", і подати його на розгляд Верховної Ради України.
- ◆ Надати допомогу органам самоорганізації населення у застосуванні на практиці норм демократичного управління на рівні місцевих громад.
- ◆ Провести навчання активних жінок місцевих громад з метою посилення їх ролі та збільшення їх участі у житті громади.
- ◆ Сприяти організаційному розвитку депутатів, лідерів місцевих громад та НУО, надаючи відповідну тренінгові та технічну допомогу.
- ◆ Забезпечити місцеві громади інформаційною та методичною підтримкою шляхом розробки та видання щомісячних інформаційних бюлетенів, довідника документів, які регулюють місцеві ініціативи, а також шляхом створення та підтримки веб-сторінки проекту. Залучити місцеві ЗМІ для висвітлення в газетах і телевізійних програмах ходу виконання проекту в цілому та його окремих заходів.
- ◆ Розробити план моніторингу та оцінки проекту, які забезпечуватимуть прозору звітність і поширення інформації про результати та уроки проекту серед всіх зацікавлених груп населення України.

ОСНОВНІ СКЛАДОВІ ПРОЕКТУ

Надання допомоги ініціативним групам пілотних громад

- ◆ Відбір територіальних громад для участі у проекті
- ◆ Проведення дослідження проблем громад і жіночої частини громад
- ◆ Розробка плану дій ініціативних груп в громадах
- ◆ Технічна допомога в реалізації планів ініціативних груп громад.

Допомога громадам в розробці місцевих нормативних актів, що регламентують

- ◆ Проведення громадських слухань
- ◆ Проведення зборів громадян за місцем проживання
- ◆ Процедура прийняття місцевого бюджету
- ◆ Місцеві ініціативи
- ◆ Діяльність органів самоорганізації населення
- ◆ Розробку програм соціального партнерства
- ◆ Підготовку регламенту міської ради.

Надання допомоги ініціативним групам жінок у пілотних громадах

- ◆ Проведення тренінгів
- ◆ Надання консультацій
- ◆ Технічна допомога в реалізації планів ініціативних груп громад

Інформаційна та методична підтримка громад

- ◆ Видання та поширення щомісячних інформаційних бюлетенів у пілотних громадах
- ◆ Видання та поширення збірок проектів місцевих нормативно-правових актів, змін до законів, розроблених в рамках проекту
- ◆ Створення та підтримка веб-сторінки.

Підготовка та просування змін до законодавства про місцеве самоврядування

- ◆ Проведення круглих столів в різних регіонах України для збору пропозицій щодо внесення змін до законодавства
- ◆ Розробка та публічне обговорення проектів змін до законів, що регламентують місцеве самоврядування в Україні
- ◆ Подання проектів законодавчих змін до Верховної Ради України.

Проведення тренінгів, консультацій для

- ◆ Органів самоорганізації населення
- ◆ Лідерів місцевих громад
- ◆ Лідерів громадських організацій
- ◆ Депутатів місцевих рад
- ◆ Жіночого активу пілотних громад.

ЦІЛЬОВІ ГРУПИ ПРОЕКТУ

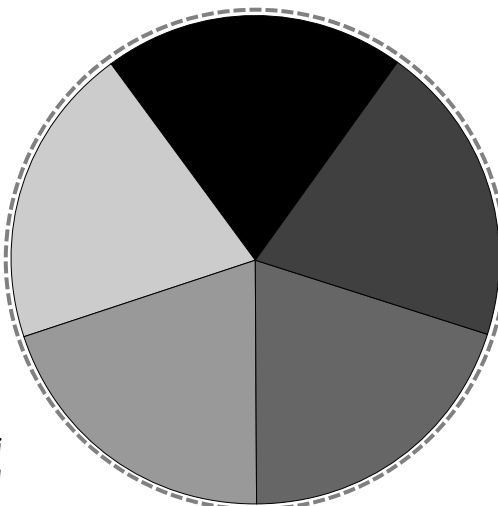
Діючі та потенційні депутати місцевих рад

Неурядові організації

Жіночий актив

Громадські активісти

Органи самоорганізації населення

КОНКУРС ПІЛОТНИХ ГРОМАД

Мета конкурсу - відібрати для участі у проекті пілотні громади, які зацікавлені в розвитку ініціативи та механізмів місцевої демократії, наданих законодавством про місцеве самоврядування.

Принципи проведення конкурсу

- ◆ Відкритість
- ◆ Широке розповсюдження інформації
- ◆ Відкрите оголошення критеріїв відбору пілотних громад
- ◆ Надання консультацій з оформлення заяв громад щодо участі у конкурсі.

Ключові критерії відбору громад

- ◆ Наявність в громаді активних громадських організацій, активного та прогресивного депутатського корпусу, енергійних місцевих активістів
- ◆ Наявність в громаді спільної зацікавленості активу громадян, місцевої ради депутатів, органів влади, громадських організацій в розвитку механізмів місцевої демократії та активізації жителів територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення.

Відбір громад

У 2003 році виконавцями проекту підведені підсумки двох турів конкурсів з відбору громад-учасниць проекту. За результатами другого туру конкурсу у січні 2003 року до участі у проекті приєдналися громади міст Херсона, Броварів та Першотравневого району міста Чернівців. Рішення щодо відбору громад приймалось керівниками організацій-виконавців проекту на основі заяв, поданих як безпосередньо на другий тур конкурсу у вересні-листопаді 2002 року, так і на перший тур конкурсу у квітні 2002 року. Загалом було розглянуто 31 заявку від територіальних громад, представлених регіонами, різними за розмірами та статусом: громади сіл та селищ, районів міст, міст регіонального та обласного значення.

У третьому турі конкурсу, що проводився у листопаді-грудні 2003 року, розглянуто 49 заявок, з них:

- ◆ від громад сіл, селищ - 12;
- ◆ від громад районів у містах - 2;
- ◆ від мікрорайонів, кварталів у містах - 2;
- ◆ від районів областей - 2;
- ◆ від громад міст районного значення - 23;
- ◆ від громад міст обласного значення - 8.

В результаті розгляду цих заяв для участі у проекті впродовж 2004-2005 років відібрано три громади: м. Житомира, с. Червона Слобода Черкаської області та с. Чаплинка Дніпропетровської області.

Громади - учасниці проекту

У 2003 році проект виконувався у 5 пілотних громадах. Це громади міст Бердянська та Кам'янця-Подільського, які беруть участь у проекті з квітня 2002 року; міст Броварів, Херсона та Першотравневого району міста Чернівців, які беруть участь у проекті з січня 2003 року.

БЕРДЯНСЬК

Історична довідка

Багата та цікава історія Приазов'я. Свідчення про заселення даної території сягають глибини тисячоліть. На східній околиці міста досліджені залишки двох поселень доби ранньої бронзи, а це три тисячоліття до нашої ери. Йшов час - одні народи змінювались іншими. Тут були готи, гунни, авари, хазари, кара-булгари, мадяри. Згадки про ці часи - прикраси, знаряддя праці, знайдені у скіфських курганах, зберігаються в музеях Києво-Печерської лаври.

Правобережжя ріки Берда, де розташований Бердянськ, відійшло до Росії в 1783 році. У 1827 було оформлено акт про започаткування міста, з цього часу і веде свою історію славетний Бердянськ. Великий причал, чудові будинки - Зимовий театр, Ратуша, готель "Брістоль", Вознесенський собор, Лютеранська церква - стали прикрасами міста. В середині XIX століття в Бердянську основним роботодавцем був морський порт. Чутка про нове приморське портове місто розносилися далеко за межами краю, за кордоном. Одне за іншим виникали в Бердянську торгові консульства Греції, Англії, Італії, Іспанії, Австро-Угорщини, Франції, Данії та інших держав. У другій половині століття в місті з'явилися невеликі промислові підприємства, відкрились банки. В усій Європі був відомий завод Д.Грієвза з виробництва жаток. Сама природа подарувала людям чудовий куточок землі, придатний для проживання, для милування красою моря і золотистих пляжів, для відпочинку й оздоровлення.

Сучасний стан

Сьогодні Бердянськ - це столиця азовських здравниць, південні морські ворота Запорізької області. Третє місто за розмірами Північного Приазов'я. Місто обласного підпорядкування. Територія складає 8265 гектарів. У Бердянську проживає приблизно 120 тисяч жителів. Місто надзвичайно комфортне для мешканців і для відпочиваючих, з пішохідною "європейською" зоною в центрі міста, з першокласною системою маршруток, з великою кількістю комфортабельних баз відпочинку, оригінальними пам'ятниками, фонтанами. Бердянському курорту в 2002 році виповнилось 100 років! Промисловість Бердянська представлена підприємствами, серед яких Морський торговельний порт, "Азовська кабельна компанія", ВАТ "Азмол", ВАТ "Першотравневий завод", ВАТ "Шляхмаш", заводи скловолокна, "Південгідромаш", ЗАО "Торговельний дом Україна" тощо.

Місцеве самоврядування в місті

Міський голова

Баранов Валерій Олексійович. Обіймає посаду з 1998 року

Секретар міської ради

Харченко Валерій Костянтинович

Міська рада

Міська рада складається з 44 депутатів. Серед них більшість обранців є представниками виробничої сфери, приватного бізнесу, вчителями.

Органи самоорганізації населення

У Бердянську діє 33 вуличні комітети, 48 об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (кондомініуми) та 12 комітетів мікрорайонів міста.

Громадський сектор

У місті зареєстровано понад 170 громадських об'єднань. Пріоритетними видами діяльності цих об'єднань є робота з найбільш незахищеними верствами населення. Особливо активно діють організації, що опікуються дітьми та молоддю, вирішують екологічні проблеми, працюють з національними громадами тощо.

Головні пріоритетні напрямки стратегічного розвитку територіальної громади

- ◆ Створення робочих місць через розвиток місцевої промисловості, транспорту, зв'язку, підприємництва та створення сприятливих умов для розвитку ділової активності.
- ◆ Забезпечення соціального захисту, безпеки і достатку жителів.
- ◆ Надання якісних та доступних комунальних послуг.
- ◆ Розвиток міста-курорту для сімейного відпочинку та туризму.

Інновації в місцевому самоврядуванні

- ◆ Бердянська міська рада першою в Запорізькій області у 1999 року створила самостійний виконавчий орган - управління комунальної власності з правом юридичної особи.
- ◆ Бердянська мерія однією з перших в Україні отримала Сертифікат якості муніципального управління ISO-9001.
- ◆ Прийнято нову редакцію Статуту територіальної громади.
- ◆ В рамках партнерства громад Бердянськ ефективно співпрацює зі своїм містом-побратимом Лоуелом у США, та містами Одінцово у Росії та Бельсько-Бяла у Польщі.
- ◆ Швидкими темпами розвиваються в місті органи співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ). Зараз їх в місті біля 50. Міська влада сприяє цьому розвитку, виділяючи, насамперед, новоствореним ОСББ кошти на поточний та капітальний ремонт.
- ◆ Бердянськ виграв три президентські гранти з розвитку місцевого самоврядування.

БРОВАРИ

Історична довідка

Своїм історичним корінням місто сягає в 1630 рік, який започаткував відлік творення його біографії. Назва походить від польського слова "бровар" (виготовлення та торгівля пивом). Перші писемні згадки про Бровари належали князю Яремі Вишневецькому. Бровари стояли на тому місці, де сходились торговельні шляхи. З різних сторін в Бровари з навколишніх сіл і міст везли хліб, сіль, дьоготь, одяг, шапки, кожухи, чоботи.

Історія Броварів багата подіями, пов'язаними із перебуванням у місті в XVII-XVIII століттях видатних людей Російської імперії та зарубіжжя. З 1829 по 1847 рік Бровари неодноразово відвідував Тарас Шевченко. На фасаді колишньої поштово-кінної станції у 1889 році була встановлена меморіальна дошка з написом: "На цьому місці знаходилась поштово-кінна станція, де часто бував Тарас Григорович Шевченко. В травні 1861 року тут зупинилася траурна процесія з прахом Великого Кобзаря". Зберігся також будинок клубу 5-ї трудової колонії для неповнолітніх, якою у 1936-1937 роках керував А. Макаренко.

У 1930 році Бровари було підпорядковане Київській міськраді. Від 1956 року Бровари має статус міста, а від 1972 - міста обласного підпорядкування.

Сучасний стан

Сучасні Бровари – місто майже з 90-тисячним населенням, яке розташувалося за 20 км від столиці України. Територія міста складає – 3400 га.

Бровари – значний промисловий, адміністративний та культурний центр Київської області. Тут працюють 20 промислових підприємств (чорної металургії, хімічні, електротехнічні, метало- і деревообробної промисловості), 28 будівельних організацій, 6 автотранспортних підприємств, 8 філій банків. В Броварах діють 8 загальноосвітніх шкіл, вечірня школа, гімназія, навчально-виховний комплекс, СПТУ, 5 вищих навчальних заклади - економіко-технологічний університет, поліцейський фінансово-правовий коледж, представництва "Відкритого міжнародного університету розвитку людини "Україна" та університету культури та мистецтва, вище училище фізичної культури.

Бровари - визнане місто спортивної слави та традицій. Тут базуються і працюють призери національних першостей з гандболу жіноча команда "Автомобіліст" і чоловіча "Світлотехнік-Колос", чемпіон 26-х Олімпійських ігор в Атланті (США) Володимир Кличко. Неодноразовими призерами змагань найвищого рівня були уродженці Броварів: штовхач ядра О.Багач, борець А.Калашников, плавець О.Лисогор. Функціонують: стадіон "Спартак", легкоатлетичний манеж, 3 плавальні басейни (1 - олімпійський), 2 ДЮСШ, 24 спортивні зали, літня відкрита спортивна площадка, обласна школа вищої спортивної майстерності з легкої атлетики.

Місцеве самоврядування в місті

Міський голова

Антоненко Віктор Олександрович, обіймає посаду з 2002 року

Секретар міської ради

Горбатюк Любов Володимирівна

Міська рада

Міська рада складається з 40 депутатів. Половина від цієї кількості обрана депутатами міської ради вперше. Серед депутатів 19 представляють інтереси лікарів та вчителів, 8 є представниками виробництва, решта - працівники комунальних служб міста, підприємці та пенсіонери.

Громадський сектор

У місті зареєстровано понад 90 громадських об'єднань. Пріоритетними видами об'єднань є соціальний захист громадян міста, надання юридичної допомоги, гуманітарна допомога, робота з молоддю, розвиток національних громад.

Головні пріоритетні напрямки стратегічного розвитку територіальної громади

- ◆ Розвиток місцевих промислових підприємств.
- ◆ Розвиток будівництва.
- ◆ Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу.

Інновація в місцевому самоврядуванні

- ◆ У березні-квітні 2003 року міським головою разом з депутатами були проведенні річні звітування на 16 зустрічах у різних районах міста.
- ◆ У грудні 2003 року на сесії затверджено "Положення про громадські слухання".
- ◆ Запроваджено депутатський фонд.
- ◆ В рамках реформування в житлово-комунальній сфері утворено службу замовника.

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ

Історична довідка

Кам'янець-Подільський належить до найдавніших міст України. Вперше згадується в 1060-1062р. у вірменських літописах, в 1432 р. місту надано магдебурзьке право. Спочатку місто називалось просто Кам'янцем, в імені своєму утверджуючи свою сутність.

Кам'янець-Подільський - місто музеїв, в якому налічується 60 унікальних історико-архітектурних пам'яток XII - XVIII століття. За їх значенням та кількістю місто посідає третє місце після Києва та Львова. Архітектура різних епох, стилів, традицій Сходу і Заходу поєдналися в неповторний єдиний ансамбль. Невід'ємними його частинами є Стара фортеця і Замковий міст. Зведена ще в XII столітті фортеця на довгі роки стала візитною карткою міста. Замковий міст входить в 100 найвидатніших історичних пам'яток ЮНЕСКО. Водночас Кам'янець-Подільський - справжній оазис подільської природи, складовими частинами якого є чисте повітря, гірські краєвиди, багато зелених насаджень, парків та скверів.

Сучасний стан

Сучасний Кам'янець-Подільський - другий за величиною після Хмельницького промисловий центр області, місто обласного значення. Населення Кам'янця-Подільського становить 109 тисяч мешканців, а територія за розміром складає 27,84 кв. км. Тут розміщено чимало промислових підприємств, найбільшими серед яких є заводи - металоконструкцій, приладобудівний, автоагрегатний, електромеханічний, кабельний, сільськогосподарських машин, цементний; фабрики - бавовняна, тютюнова, швейна. Це одне з не багатьох міст України, де висока щільність навчальних закладів. У місті є державний педагогічний університет, державна аграрно-технічна академія, військово-інженерний інститут, коледж харчової промисловості, 23 середні школи, сім середніх спеціальних учбових закладів та п'ять професійно-технічних училищ. Обслуговуванням населення займається 166 підприємств роздрібною торгівлі. До послуг населення 19 перукарень, 9 підприємств з пошиття та ремонту одягу, 10 - з ремонту взуття, 6 - складної побутової техніки, 20 автозаправок, 16 аптек.

Місцеве самоврядування в місті

Міський голова

Мазурчак Олександр Володимирович, обіймає посаду з 1998 року

Секретар міської ради

Бабій Сергій Віталійович

Міська рада

Міська рада складається з 50 депутатів. Половина від цієї кількості обрана депутатами міської ради вперше. Серед депутатів значна кількість є представниками виробничої сфери, по шість чоловік представляють інтереси лікарів та вчителів, п'ять - працівники міськвиконкому.

Громадський сектор

У місті зареєстровано понад 120 громадських об'єднань. Пріоритетними видами діяльності цих об'єднань є захист інтересів своїх клієнтів, соціальний захист населення, гуманітарна допомога, робота із молоддю, розвиток національних громад та жіночий рух.

Головні пріоритетні напрямки стратегічного розвитку територіальної громади

- ◆ Розвиток туризму.
- ◆ Відродження та розвиток місцевих промислових підприємств.
- ◆ Створення сприятливих умов для розвитку малого і середнього бізнесу.
- ◆ Реорганізація системи охорони здоров'я та профілактики захворювань.

Громадський сектор

У місті зареєстровано понад 150 громадських об'єднань. Це історико-культурницькі, спортивні, наукові, етнографічні, просвітницькі, культурологічні, національно-патріотичні, дитячі, жіночі, громадські організації, благодійні фонди.

Інновації в місцевому самоврядуванні

- ◆ Для створення рівних конкурентних умов для господарської діяльності суб'єктів підприємництва всіх форм власності і упорядкування проведення закупівель за державні кошти та забезпечення конкурентних засад створено єдиний тендерний комітет з проведення закупівель товарів, робіт та послуг за бюджетні кошти. Прийнято Положення "Про єдиний тендерний комітет".
- ◆ У місті послідовно впроваджується державна політика щодо приватизації землі. Сьогодні це одне із головних джерел надходження коштів до бюджету. З 1997 року від продажу землі надійшло понад 2,5 млн. гривень.
- ◆ Відповідно до основних напрямків соціально-економічного розвитку міста та з метою прискорення розвитку промисловості розроблена "Міська інвестиційна програма розвитку підприємництва на 2003 -2005 роки", яка передбачає формування сприятливого інвестиційного клімату, активізацію інвестиційних процесів, залучення вітчизняних та іноземних інвестиційних ресурсів у розвиток економіки та соціальної сфери міста.
- ◆ На базі міської бібліотеки забезпечено роботу 2 безкоштовних Інтернет-центрів. Громадяни міста мають можливість через Інтернет ознайомитися з будь-яким з 11 тисяч рішень міської влади, які розташовано на сайті.
- ◆ Зроблена оцінка землі, виготовлено електронну карту міста.
- ◆ Найближчим часом запрацює мережа амбулаторій сімейної медицини в мікрорайонах Біланівка, Жовтневий, Підзамче, Смірнова. Жителі цих мікрорайонів, вперше за багато років, зможуть отримувати медичне обслуговування, не добираючись до центру міста.

ПЕРШОТРАВНЕВИЙ РАЙОН МІСТА ЧЕРНІВЦІВ

Історична довідка

Перші письмові згадки про Чернівці були знайдені в рукописах молдавського господаря Олександра Доброго, які він видав львівським купцям 8 жовтня 1408 року. Кожен рік ця дата святкується як офіційний день міста. Місто в той час було розташовано на перехресті шляхів з північно-західної Європи на Балкани і в Туреччину. З 1457 року воно стало центром проведення ярмарків та адміністративним центром для всього регіону.

Першотравневий район міста було створено у 1965 році. Він займає південно-східну частину Чернівців між вулицями Головною і Гагаріна та річкою Прут.

Сучасний стан

Сучасні Чернівці - це обласний центр, розташований на живописних берегах ріки Прут. Місто займає площу близько 150 кв. км.

В промисловому секторі міста склалося 12 галузей, які налічують 76 великих підприємств. Визначальними галузями в промисловості міста є харчова, легка, машинобудування і деревообробна. Підприємства харчової промисловості виробляють цукор, хлібобулочні вироби, спирт, олію, м'ясо-молочну, плодоовочеву та іншу продукцію. В легкій промисловості переважає виробництво швейних, трикотажних, панчішно-шкарпеткових виробів, гумового та шкіряного взуття, текстилю. Машинобудування представлене виробництвом нафто- і газопереробного обладнання та сільськогосподарської техніки. В деревообробній галузі домінують виробництво пиломатеріалів, меблів, столярних та інших виробів з дерева.

В Чернівцях діють музично-драматичний театр ім. О. Кобилянської, обласна філармонія, органний зал, театр ляльок, обласний краєзнавчий музей, художній музей, музей буковинської діаспори, музей народної архітектури та побуту під відкритим небом, літературно-меморіальні музеї: О. Кобилянської, Ю. Федьковича, В. Івасюка, 5 кінотеатрів, 41 бібліотека, центральний палац культури, 17 клубів, 4 музичних школи, художня школа, 2 парки культури.

Територія Першотравневого району складає 24 кв. км. Населення становить близько 70 тис. жителів. Органом самоврядування на території району є Першотравнева районна рада, яка в межах своїх повноважень делегувала виконання поточного керівництва районом виконавчому комітету ради. Більша частина історичної забудови міста розміщена саме в Першотравневому районі, поряд з тим саме тут розташована також і значна кількість промислових підприємств. В районі налічуються 215 вулиць, 3 площі, 43 провулки. В Першотравневому районі розміщено 1960 підприємств підприємств та організацій, 264 магазини, 8 ринків.

Місцеве самоврядування в місті

Міський голова

Федорук Микола Трохимович, обіймає посаду з обіймає посаду з 1994 року

Секретар міської ради

Єремійчук Троян Миколайович

Голова Першотравневої районної ради

Ванчицький Юліан Антонович, обіймає посаду з 2001 року

Секретар Першотравневої районної ради

Кінащук Ілля Васильович

Першотравнева районна рада

Першотравнева районна рада складається з 36 депутатів, з них 4 жінки. Переважна більшість депутатів обрана вперше. Серед депутатів значна кількість є представниками підприємницьких кіл, студентів, державних службовців. Від району до складу Чернівецької міської ради входить 8 депутатів, з них 1 жінка.

Громадський сектор

У Першотравневому районі міста Чернівців зареєстровано 67 громадських об'єднань, які мають статус районних та міських. Окрім того, на території району мають свої юридичні адреси та ведуть діяльність 81 громадське об'єднання з обласним статусом, зареєстровані обласним управлінням юстиції. Зокрема, тут розташовані громадські центри ряду національних громад міста Чернівці - український, німецький та польський народні доми, кожен з яких є осередком декількох громадських та благодійних організацій.

Головні пріоритетні напрямки стратегічного розвитку територіальної громади

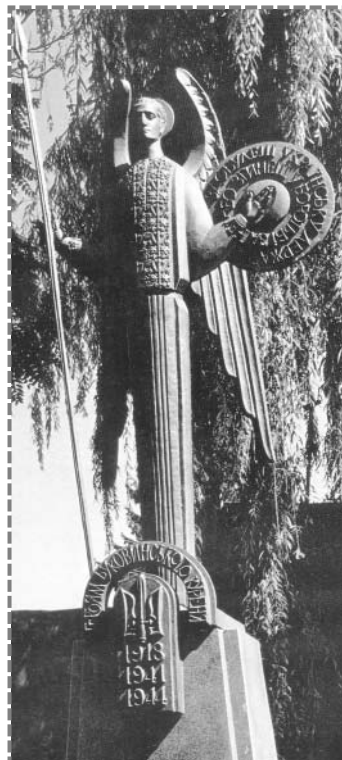
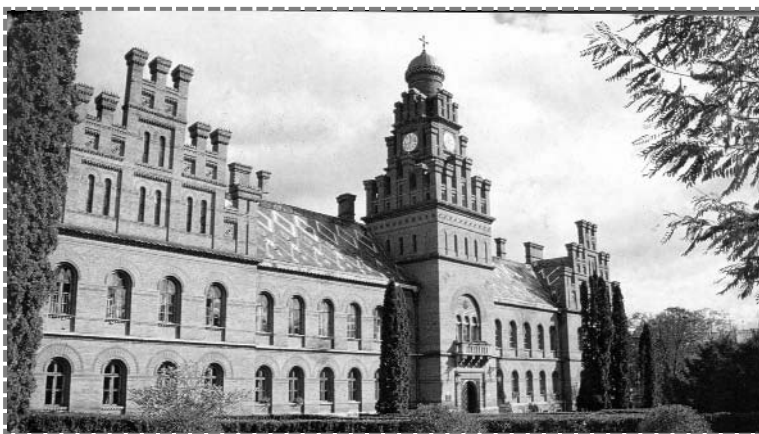
У 2003 році Чернівецькою міською радою було прийнято рішення про розробку Стратегічного плану (або Стратегії) розвитку міста Чернівці на 2004 - 2011 роки.

Робоча група з розробки Стратегічного плану була затверджена у складі 14 осіб, серед яких науковці, працівники міської ради, лідери громадських організацій, представники бізнесу. Проектом Стратегічного плану виокремлено п'ять основних пріоритетних напрямків розвитку міста, а саме:

- ◆ Розвиток місцевої промисловості на базі ресурсів регіону.
- ◆ Створення розгалуженої інфраструктури суб'єктів підприємництва.
- ◆ Забезпечення соціального розвитку та формування повноцінного життєвого середовища в м. Чернівці.
- ◆ Чернівці - центр туристичної індустрії Буковини.
- ◆ Зовнішньоекономічна діяльність в контексті Європейської інтеграції.

Інновації в місцевому самоврядуванні

- ◆ Першотравнева районна рада першою серед районних в місті Чернівці рад прийняла положення про створення фондів соціально-економічного розвитку виборчих округів.
- ◆ Депутати районної ради офіційно зареєстрували депутатську групу "Толока".
- ◆ Статут територіальної громади міста Чернівці містить положення про передачу ряду повноважень міського самоврядування районним у місті радам.
- ◆ Структурні підрозділи Чернівецького міськвиконкому об'єднані за функціональними напрямками в три департаменти, які мають статус юридичних осіб.
- ◆ У місті Чернівці створено громадсько-консультативну раду з питань охорони культурної спадщини міста.

ХЕРСОН

Історична довідка

З глибокої давнини на берегах Дніпра, де нині розкинувся Херсон, вирувало людське життя. Тут войовничі скіфи зустрічалися з давньогрецькими мореплавцями та купцями, слов'яни-землероби - з кочовими володарями Степу - печенігами та половцями.

Але місто Херсон було засновано у 1778 році. Воно виникло як результат завоювання Російською імперією Чорноморського узбережжя та необхідності побудови флоту. Херсон був задуманий як фортеця, морський порт, перша база Чорноморського флоту. Названа фортеця на честь давньогрецької колонії Херсонес, де у 988 році хрестився князь Володимир. Фортеця мала стати форпостом на шляху проникнення ісламу в Російську імперію та у боротьбі християнства з язичництвом. Підтримане урядом місто з його гаванню стало важливим торговим центром і довго потім залишалось єдиним на Півдні імперії місцем, де складувались товари, ввезені в Росію. Місту судилось стати і центром суднобудування і торгівлі сільськогосподарською продукцією з різними регіонами країни та зарубіжжя.

У 2003 році місто відсвяткувало 225-річний ювілей, до якого херсонці ретельно готувалися: відновлені історичні пам'ятні місця та місця відпочинку городян, відремонтовано основні транспортні магістралі міста, з'явилися нові зелені насадження. Гордістю міста стало повернення на історичне місце пам'ятника князю Потьомкіну, який за традицією вважається одним з засновників Херсона. Місто знову набуло вигляду, привабливого для туристів.

Сучасний стан

Херсон - адміністративний, індустріальний, культурний центр Херсонської області, затишне, красиве та компактне місто, одне із самих зелених на Півдні України. Єдиний морський порт на Дніпрі. Розташований Херсон на правому, високому березі Дніпра, в наймальовничішій частині річки, її дельті, яка відрізняється надзвичайною красою та неповторністю і є місцем відпочинку херсонців та гостей міста.

Загальна площа території міста 6502,3 га. На території Херсонської міської ради розташовані 3 районних у м. Херсон, 4 селищних та 1 сільська ради. В місті мешкає близько 389 тисяч жителів.

Промисловий комплекс міста Херсона налічує 11 галузей: паливну, машинобудування та металообробку, суднобудівну, легку, скляну тощо. Одним із пріоритетних напрямків діяльності Херсонської міської ради є всебічне сприяння розвитку малого підприємництва як найбільш гнучкого і рухливого сектора міської економіки. В місті ефективно працює 2911 малих підприємств, на яких працюють близько 17000 городян, та близько 21000 приватних підприємців - фізичних осіб.

Завдяки своєму географічному розташуванню м. Херсон має розвинену мережу транспортної інфраструктури. Це морський та річковий порти, залізничний вузол, аеропорт. Херсонський морський торговельний порт - один з найбільших портів України. Він вигідно розташований у дельті річки Дніпро, у 53 милях від Чорного моря. Херсонський річковий порт має площу 89420 кв.м.

В Херсоні створені всі необхідні умови для навчання. У місті працює 64 школи, 4 гімназії, 4 ліцеї, 13 вищих навчальних заклади, 12 технікумів, 21 училище.

Міське самоврядування в місті

Міський голова

Сальдо Володимир Васильович, обіймає посаду з 2002 року

Секретар міської ради

Задніпряний Андрій Вікторович

Місцеві ради

Міська рада складається з 75 депутатів, більшість з яких є представниками освіти, охорони здоров'я та бізнесу. Місто має три райони ради: Суворовську - 40 депутатів, Комсомольську - 45 та Дніпровську - 40 депутатів. В трьох районах міста створено близько 20 органів самоорганізації населення, іде процес створення об'єднань співвласників багатопверхових будинків.

Громадський сектор

У місті зареєстровано 173 громадські організації. Основними напрямками їх роботи є робота із соціально незахищеними верствами населення, дітьми та молоддю.

Головні пріоритетні напрямки стратегічного розвитку територіальної громади

- ◆ Активізація економічного розвитку міста.
- ◆ Становлення та розвиток малого підприємства.
- ◆ Реформування житлово-комунального господарства міста Херсона.
- ◆ Реалізація міських благодійних програм "Муниципальный хліб", "Вдячність", "Ветеран".

Інновації в місцевому самоврядуванні

- ◆ Розроблено інвестиційний паспорт міста Херсона, в якому пропонується інформація для визначення інвестиційної привабливості міста.
- ◆ Створено одну із перших в Україні Реєстраційну палату для малого та середнього бізнесу.
- ◆ Зареєстрований Херсонський міський фонд підтримки підприємництва.
- ◆ Відкритий Єдиний офіс, що полегшує процедури отримання погоджень та дозволів при реконструкції, будівництві, відведенні земельних ділянок, відкриття об'єктів торгівлі та сфери послуг.
- ◆ Розроблений та прийнятий Статут територіальної громади міста Херсона.

Нормотворча та законотворча діяльність в проекті ведеться двома робочими групами, до роботи в яких залучені юристи та фахівці з питань місцевого самоврядування.

Метою нормотворчої діяльності є забезпечення депутатів місцевих рад, місцевих активістів та органів місцевого самоврядування методичними рекомендаціями та проектами типових місцевих актів, які дозволять їм розробити та застосувати на практиці місцеві нормативно-правові акти, що сприятимуть використанню територіальними громадами своїх прав наданих законом "Про місцеве самоврядування в Україні".

Що зроблено

Протягом 2003 року робоча група:

- ◆ Доопрацювала типові положення "Про органи самоорганізації населення" відповідно до Закону України "Про органи самоорганізації населення" та Цивільного кодексу України.
- ◆ Розробила проект Типового регламенту міської ради.
- ◆ Почала розробку типового положення "Про порядок розгляду міською радою земельних питань".

Проекти типових положень стали у 2003 році

базою для ухвалення наступних місцевих нормативних актів у громадах-учасницях проекту:

- ◆ Положення "Про громадські слухання" (ухвалено Броварською міською радою)
- ◆ Положення "Про громадські слухання" (ухвалено Чернівецькою міською радою)
- ◆ Статуту територіальної громади міста Херсона (ухвалено Херсонською міською радою)
- ◆ Положення "Про конкурс проектів, програм молодіжних громадських організацій" (ухвалено Херсонською обласною державною адміністрацією)
- ◆ Були враховані у новій редакції Статуту територіальної громади міста Бердянська, ухваленого Бердянською міською радою, та типового статуту сільської територіальної громади Кам'янець-Подільського району Хмельницької області.

Відкритість нормотворчого процесу

Всі проекти місцевих нормативних актів публічно представлені, обговорені депутатами місцевих рад, представниками місцевих неурядових організацій та активістами громад. Вони знаходяться у вільному доступі не лише для громад, що беруть участь у проекті "Толока", але й для усіх бажаючих і розміщені на інтернет-сторінці проекту, надруковані у збірниках матеріалів, що розповсюджуються серед учасників круглих столів, презентацій та інших заходів за проектом. Так, на веб-сторінці проекту можна знайти пояснювальні записки і повні тексти таких типових положень:

- ◆ Про місцеві ініціативи
- ◆ Про громадські слухання
- ◆ Про загальні збори громадян за місцем проживання
- ◆ Про бюджетний регламент міської ради
- ◆ Про комісії міської ради
- ◆ Про міський конкурс соціальних проектів та програм неприбуткових організацій
- ◆ Регламент міської ради
- ◆ Про органи самоорганізації населення за місцем проживання.

Напрацьовані матеріали використовуються для навчання депутатів місцевих рад в усіх регіонах України.

"З приємністю інформую Вас, що Херсонська міська рада 05.09.2003 року ухвалила Статут територіальної громади міста. Відрадно відзначити те, що завдяки активності місцевих громадських організацій та учасників ініціативної групи проекту "Толока" до цієї діяльності була залучена безпосередньо громадськість міста... Хочу висловити щире подяку експертам, тренерам проекту "Толока" за надану кваліфіковану допомогу в ході розробки та ухвалення Статуту міста".

В. Сальдо,
Херсонський міський голова

Такі навчання організуються проектом "Толока" разом з Фондом Фрідріха Еберта, Громадською радою з питань законодавства для місцевого самоврядування та організацій третього сектора. Так, у травні 2003 року в с. Лазурному Херсонської області проведено навчання 13 депутатів місцевих рад міст Херсона та Бердянська; у липні 2003 року в м. Яремче - 15 депутатів місцевих рад міст Броварів, Чернівців та Кам'янця-Подільського.

Що далі

Ідучи назустріч потребам громад, що виявилися в ході виконання проекту, робоча група продовжує розробку місцевих нормативних актів, які не були заплановані проектом але які є вкрай необхідними місцевим депутатам, активістам громад. Так, продовжується розробка типового положення "Про порядок розгляду міською радою земельних питань". Положення визначатиме порядок вирішення земельних питань від звернення зацікавленої особи у міську раду до набуття нею права на земельну ділянку.

У зв'язку з тим, що проект "Толока" розпочинає роботу в сільських громадах, проекти типових положень, розроблених робочою групою, планується адаптувати для сільських громад.

"Кам'янець-Подільська міська рада вважає за потрібне відзначити, що завдяки зусиллям команди проекту громадою міста зроблений черговий крок в розвитку місцевого самоврядування. Так, повністю запрацювали Положення про збори громадян та Положення про громадські слухання, прийняті завдяки проекту "Толока". Керуючись цими міськими законами, громадою разом з міською владою проведено вже декілька слухань та зборів громадян".

О.Мазурчак,
Кам'янець-Подільський
міський голова

На Веб-сторінці проекту у вільному доступі розміщені всі місцеві нормативні акти та законопроекти, розроблені за участі членів робочої групи проекту протягом двох років.

www.toloka.kiev.ua

Метою законотворчої діяльності проекту є вдосконалення законодавства для місцевого самоврядування через підготовку законодавчих пропозицій до окремих законів, що регулюють питання діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування на основі вивчення проблем законодавства при його застосуванні.

Що зроблено

Робоча група проекту проаналізувала практику застосування законів "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про статус депутатів місцевих рад", "Про органи самоорганізації населення", "Про плату за землю", "Бюджетний кодекс України", "Земельний кодекс України" та виявила проблемні правові норми цих законів. На основі цього аналізу та на основі даних, які були зібрані під час проведення круглих столів, тренінгів, консультацій у різних громадах, розроблені у 2003 році та подані до Верховної Ради України:

- ◆ Нова редакція Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні"
- ◆ Зміни до Конституції України щодо уточнення норм про місцеве самоврядування.

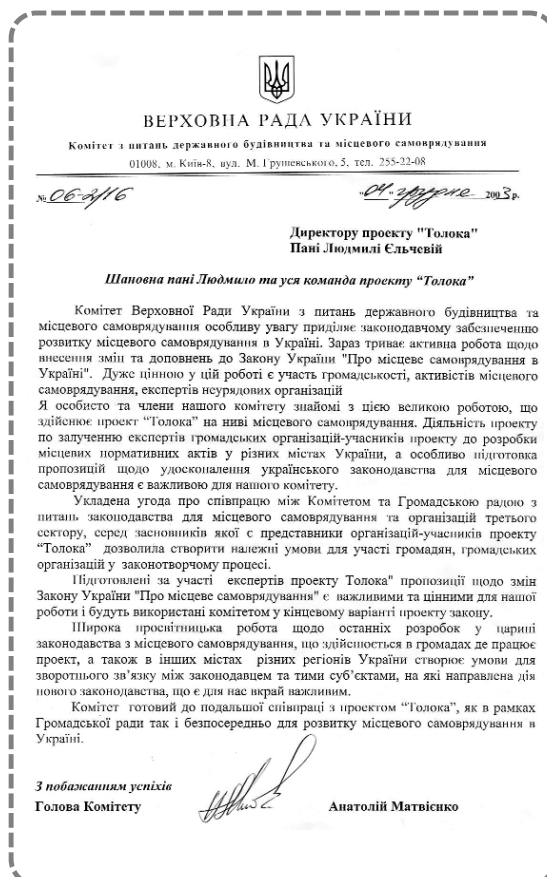
Нова редакція проекту Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні"

Робоча група проекту залучилась до розробки нової редакції проекту закону "Про місцеве самоврядування в Україні" (№ 0941 від 14.05.2002 р.), який готувався за підтримки комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування. Активна співпраця членів робочої групи проекту з профільним комітетом ВРУ відбулась в значній степені завдяки Громадській раді з питань законодавства для місцевого самоврядування та організацій третього сектора, засновниками якої поруч з асоціаціями місцевого самоврядування України стали організації-виконавці проекту "Толока" - Інститут громадянського суспільства, Творчий центр Каунтерпарт та Комітет виборців України.

Нова редакція проекту закону готувалась на основі розуміння не тільки букви, але й духу Конституції України з урахуванням європейської практики законодавчого регулювання місцевого самоврядування, втіленої у Європейську хартію місцевого самоврядування, що є складовою частиною українського законодавства. Перша редакція законопроекту була представлена та обговорена 16 квітня 2003 року під час парламентських слухань "Регіональна політика та місцеве самоврядування: законодавчі аспекти". В результаті представлення нової редакції проекту закону депутатам різних рівнів, робоча група з розробки проекту закону отримала більш ніж 1000 пропозицій. Опрацювавши всі пропозиції, робоча група розробила та 15 липня 2003 р. передала в парламент України другу редакцію проекту закону. Після представлення проекту закону громадськості робоча група отримала ще ряд пропозицій від громадських організацій, органів та посадових осіб місцевого самоврядування та фізичних осіб. В результаті такого зворотного зв'язку робоча група розробила третю редакцію законопроекту "Про місцеве самоврядування", яка була підготовлена до другого читання і передана в парламент України 2 вересня 2003 року.

У новому проекті впроваджено цілий ряд нових фундаментальних принципів місцевого самоврядування, які мають перетворити місцеве самоврядування в Україні у дійсно автономну, ефективну, відповідальну систему публічної влади:

- ◆ Вперше у проекті закону встановлюється, що в Україні не може бути територій, на які не

поширюється юрисдикція місцевого самоврядування; що всі громади мають мати чітко означені межі і між громадами не може бути територій, які не належать до якоїсь із громад.

- ◆ Законопроект передбачає створення системи виконавчих органів місцевого самоврядування на усіх рівнях адміністративно-територіального устрою у громаді, районі, області.
- ◆ Законопроект передбачає новий принцип викладу повноважень місцевого самоврядування: виключні повноваження громади, виключні повноваження ради, виключні повноваження виконкому. Повноваження, що не належать до виключних повноважень, реалізуються головою громади. Також встановлюється, що у разі, коли певні питання місцевого значення не належать до відання органів державної влади, вони належать до повноважень місцевого самоврядування.
- ◆ Законопроект містить цілий ряд інших новел, зокрема щодо принципів об'єднання громад, утворення агломерацій, тощо.

Законопроект "Про місцеве самоврядування" пройшов аналіз з метою його узгодження з вимогами Європейської хартії місцевого самоврядування. Цей аналіз здійснено в рамках співпраці між державними органами України та Радою Європи у питаннях практичного функціонування місцевого самоврядування та розвитку законодавчої бази, що стосується діяльності територіальних громад. Аналіз виконали професор 1-го Паризького університету "Пантеон-Сорбона" (Франція) Жерар Марку та професор Женевського університету (Швейцарія) Ніколя Левра. У висновках експертів зазначено, що законопроект свідчить про значний поступ у децентралізації в Україні, про бажання законодавців привести закон "Про місцеве самоврядування" до вимог Європейської хартії місцевого самоврядування. Експерти підтримали новачі законопроекту щодо визначення території юрисдикції громад, розведення повноважень між суб'єктами місцевого самоврядування, впровадженням виконавчих органів на районному та обласному рівнях, тощо. Проте експерти також звернули увагу на проблему обмеження реформування місцевого самоврядування в Україні через ряд норм Конституції України, що встановлюють право місцевих держадміністрацій на складання та виконання місцевих бюджетів. Даний висновок є важливим аргументом в підтримку зусиль авторської групи законопроекту у законодавчому закріпленні місцевого самоврядування як важливого, автономного інституту публічної влади, що забезпечує потреби мешканців територіальних громад у соціальних та управлінських послугах.

Проект закону "Про внесення змін до окремих статей Конституції України" (№ 3207-1 від 01.07.03 р.)

Потреба у розробці такого законопроекту виникла під час роботи над новою редакцією проекту закону "Про місцеве самоврядування в Україні". Члени робочої групи проекту "Толока" залучились до розробки цього законопроекту. Законопроект передбачає внесення змін до статей 119, 133, 140 та 141 Конституції України. Запропоновані зміни уточнюють норми про місцеве самоврядування:

- ◆ Зміни до ст. 119 стосуються поступового переходу в районах, а потім в областях до реального самоврядування, яке неможливе без існування виконавчих органів рад та права їх розробляти та виконувати місцеві бюджети.
- ◆ Зміни до ст. 133 стосуються адміністративно-територіальних одиниць в Україні, а саме громади як об'єднання кількох населених пунктів з навколишніми територіями задля здійснення місцевого самоврядування.
- ◆ Зміни до ст. 140 враховують положення Європейської хартії місцевого самоврядування і відкривають можливості приведення українського законодавства системно до вимог Хартії.
- ◆ Зміни до ст. 141 встановлюють засади обрання голови громади та депутатів місцевої ради та встановлюють принцип одноосібності для районних та обласних рад, де відповідні голови є одночасно і керівниками виконавчого органу.

Законопроект було внесено до Верховної Ради України за № 3207-1. Він був підтриманий підписами 209 депутатів. Норми цього проекту були покладені в основу узгодженого проекту

"Від імені Черкаської районної ради висловлюємо подяку керівництву проекту за корисну спеціалізовану літературу, що видавалась в рамках проекту для активістів місцевого самоврядування. Окрему вдячність хотіли би висловити ініціаторам прийняття змін до чинного законодавства про місцеве самоврядування. Такі зміни давно назріли і будуть в інтересах суспільства".

А.Бурлай,
заступник голови
Черкаської районної ради

тимчасової конституційної комісії, який пройшов розгляд у Конституційному Суді України. Висновок Конституційного суду за № 1-в/2003 від 30.10.03 підтвердив відповідність проекту закону вимогам Конституції України щодо внесення змін до неї. Проект закону, на думку його розробників, мав забезпечити реформування системи влади в Україні на регіональному та місцевому рівнях територіального устрою України. Проте Верховна Рада України взяла за основу проект змін до Конституції України за №4105, у якому немає жодної спроби вирішити проблеми місцевого самоврядування. Проте, об'єктивно, напрацьовані матеріали щодо змін до Конституції України неодмінно будуть потрібні, оскільки політична реформа, без реформи місцевого самоврядування неможлива.

Про внесення змін Закону України "Про статус депутатів місцевих рад" (2176 від 04.08.2003 р.)

Пропозиції змін до ст. 37, 38, 49 стосуються підстав щодо відкликання депутата місцевої ради, порядку реалізації права громадян на ініціювання процедури відкликання депутата, порядку проведення агітації "за" і "проти" відкликання депутата місцевої ради та обмежень у її проведенні, джерел фінансування витрат, пов'язаних з відкликанням депутата місцевої ради. Підготовлений текст законопроекту із пропозиціями Президента України передано у Парламент для другого читання.

Про внесення змін та доповнень до деяких законодавчих актів України з питань оподаткування органів самоорганізації населення (2622 від 10.01.2003 р.)

Пропозиції змін розроблені до Закону України "Про органи самоорганізації населення" та "Про оподаткування прибутку підприємств" і стосуються особливостей оподаткування органів самоорганізації населення, створення фінансової основи їх діяльності.

Відкритість законотворчого процесу

На всіх етапах підготовки законопроектів проект "Толока" намагався забезпечити відкритість цього процесу. Так, для збору матеріалів та аналізу проблем, що заважають успішному застосуванню законодавства про місцеве самоврядування та статус депутатів місцевих рад, протягом двох років виконання проекту проведено 32 круглих столи в 12 областях України.

За пропозицією проекту, у парламентських слуханнях "Регіональна політика та місцеве самоврядування: законодавчі аспекти" 16 квітня 2003 року взяли участь депутати місцевих рад громад-учасниць проекту - міст Бердянська та Кам'янця-Подільського. Голова Інституту громадянського суспільства виступив на парламентських слуханнях в обговоренні питання законодавчого забезпечення розвитку місцевого самоврядування в Україні і з парламентської трибуни довів думку громадськості.

Зусилля проекту "Толока" у 2003 році були також спрямовані на поширення інформації щодо розроблених законопроектів. Так, нова редакція проекту закону "Про місцеве самоврядування" була представлена в 13 містах України. У презентаціях взяли участь понад 320 осіб - депутатів місцевих рад, працівників виконкомів, активістів громад, лідерів органів самоорганізації населення, громадських організацій.

На веб-сторінці проекту у вільному доступі розміщені всі законопроекти, розроблені за участі членів робочої групи проекту протягом двох років. Зокрема це:

- ◆ Про внесення змін та доповнень до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" щодо уточнення процедурних норм
- ◆ Про внесення змін до Закону України "Про статус депутатів місцевих рад"
- ◆ Про внесення змін до Земельного кодексу України
- ◆ Про внесення змін та доповнень до деяких законодавчих актів України з питань оподаткування органів самоорганізації населення
- ◆ Про внесення змін до окремих статей Конституції України
- ◆ Нова редакція Закону України "Про місцеве самоврядування".

Що далі

Буде продовжено роботу над проектом закону "Про місцеве самоврядування" з метою його подальшого удосконалення для ухвалення Верховною Радою України. Буде також розпочато роботу над змінами до Закону України "Про статус депутатів місцевих рад" в частинах захисту трудових прав депутатів-працівників бюджетної сфери, порядку дострокового припинення повноважень депутатів, можливості чи потреби в існуванні помічника депутата місцевої ради тощо.

ДІЯЛЬНІСТЬ ІНІЦІАТИВНИХ ГРУП

Мета – застосування на практиці демократичного управління та механізмів впливу громадськості на розвиток місцевих громад через залучення депутатів місцевих рад, представників органів самоорганізації населення і громадських організацій, активістів територіальних громад до спільної діяльності, спрямованої на вирішення локальних проблем громад.

Що зроблено

За технічної підтримки проекту ініціативні групи:

- ◆ Об'єднали зусилля місцевих депутатів, лідерів неурядових організацій, активістів органів самоорганізації населення, інших активістів громад заради вирішення проблем своїх громад.
- ◆ Провели опитування з метою вивчення потреб громади в цілому.
- ◆ За результатами вивчення потреб громад, визначили напрямки своєї роботи та розробили плани власних дій з вирішення локальних проблем громад. Плани ініціативних груп були спрямовані на:
 - Створення нормативної бази для діяльності органів самоорганізації населення міста; підвищення професіоналізму діючих органів самоорганізації населення міста (м. Бердянськ).
 - Організацію змістовного та активного дозвілля для молоді (м. Бровари).
 - Створення дієвих органів самоорганізації населення у місті (м. Кам'янець-Подільський).
 - Своєчасне і якісне інформування громади про діяльність місцевих органів влади; покращення якості питної води в місті; профілактику та зменшення правопорушень серед підлітків; ухвалення Статуту територіальної громади міста (м. Херсон).
 - Посилення впливу громадян на вирішення місцевих проблем; підвищення громадянської активності молоді; покращення екологічної ситуації в районі; покращення надання послуг населенню комунальними службами району (Першотравневий район м. Чернівців).
- ◆ Пройшли навчання під час тренінгів і консультацій і здобули знань та навичок з організаційного розвитку, механізмів участі громадян у вирішенні місцевих питань.
- ◆ Створили редакційні колегії інформаційних бюлетенів, що займаються підготовкою та обговоренням матеріалів чергових бюлетенів та розповсюдженням цих бюлетенів.
- ◆ Оприлюднили понад 160 публікацій у засобах масової інформації про хід своєї роботи.
- ◆ Провели понад 210 зустрічей для прийняття спільних рішень, обговорення спільних дій, досягнень та набутих уроків.
- ◆ Втілювали в життя свої плани дій з вирішення проблем громад і провели значну роботу у напрямку розвитку ініціативи громад. Ось деякі показники роботи ініціативних груп, проведеної у 2003 році:

м. Бердянськ:

- підведені підсумки опитування громадян щодо дієздатності діючого Статуту територіальної громади міста, проведеного за ініціативи групи;
- пролобійовано розробку змін і доповнень до Статуту територіальної громади міста в частині організаційно-правових основ місцевого самоврядування. Нова редакція Статуту територіальної громади м. Бердянськ схвалена сесією міської ради у червні 2003р.;

"Ми самі, на своєму досвіді відчули вплив проекту на рівень нашої освіченості, знань, стратегічного плану розвитку, спілкування з владою, депутатами, бізнес-структурами. Завдяки допомозі "Толоки", ми написали три проекти з благоустрою нашого мікрорайону, подали їх на конкурс в День міста і виграли перше місце. Зараз ми успішно виконуємо ці проекти."

С.Михайлов,
голова комітету мікрорайону "Скловолокно",
депутат міської ради та 6 членів комітету,
м.Бердянськ

- створено робочу групу з метою проведення аналізу існуючої місцевої нормативної бази для діяльності органів самоорганізації населення та розробки загальноміського положення про самоорганізацію населення у місті. До групи входять лідери органів самоорганізації населення міста, депутати міської ради, вчені, громадські діячі, які спільними зусиллями розробляють проект положення, організують його обговорення в органах самоорганізації населення міста;

● отримані під час тренінгів і консультацій знання з успіхом використані активістами органів самоорганізації населення під час проведення конкурсу проектів по благоустрою мікрорайонів, фінансованого з місцевого бюджету.

м. Бровари:

● ініційовано розробку загальноміського положення про громадські слухання, у складі робочої групи проведено ряд засідань для розробки проекту положення та його обговорення. В результаті роботи групи, положення "Про громадські слухання у м. Бровари" схвалено сесією міської ради у грудні 2003 року;

● проведено опитування серед молоді міста з метою виявлення найоптимальніших форм дозвілля молоді та факторів, що впливають на його організацію;

● ініційовано створення молодіжної громадської організації "Молодіжна рада міста" як органу студентського та учнівського самоврядування в учбових закладах міста, розроблено Статут ради та положення про вибори;

● проведено навчання активістів майбутнього органу студентського самоврядування.

м. Кам'янець-Подільський:

● практичне застосування положення "Про загальні збори громадян за місцем проживання", розробленого за допомогою фахівців проекту, у вигляді ініціатив громадян по перейменуванню вулиці Мануїльського та ініціативи створення органу самоорганізації населення історичного мікрорайону міста - Біланівки;

● рішенням сесії міської ради схвалено створення першого у місті органу самоорганізації населення - Комітету району Біланівка. У грудні 2003 на бюджетній сесії міської ради прийнято рішення про фінансування діяльності Комітету;

● проведено опитування для вивчення потреб жителів району Біланівка;

"Комітет району Біланівка висловлює подяку громадським організаціям-виконавцям проекту "Толока" за систематичну методичну і консультативну допомогу в організації ОСН та за підтримку діяльності нашого комітету як першого в Кам'янці-Подільському органу самоорганізації населення".

А.Пашалик,
голова Комітету, м. Кам'янець-Подільський

● надано допомогу в організаційному становленні Комітету району Біланівка, навчання активістів Комітету;

● поширено досвід створення Комітету району Біланівка та підготовлено умови для створення органів самоорганізації населення в інших історичних мікрорайонах міста, привернуто увагу громадськості щодо переваг створення органів самоорганізації населення як дієвих складових у структурі органів місцевого самоврядування;

● надано допомогу сільським головам та секретарям рад Кам'янець-Подільського району щодо розробки типового статуту територіальної громади села.

Першотравневий район м. Чернівців:

● створено комісію для розробки положення про систему органів самоорганізації населення в Першотравневому районі міста та проведені перші засідання комісії;

● систему органів самоорганізації населення району збагачено двома будинковими та одним вуличним комітетом;

● створено Раду голів органів самоорганізації населення Першотравневого району;

● члени ініціативної групи увійшли до складу громадської ради з реформи комунального господарства, створеної при Чернівецькому міськвиконкому;

"Завдяки активістам проекту "Толока" депутати Першотравневої районної ради отримали змогу (вперше серед районних в місті рад) використовувати для реалізації своїх передвиборних програм кошти спеціального депутатського фонду. Активістами проекту було розроблено проекти ряду положень, які вже прийняті районною радою, або перебувають в процесі затвердження".

Т.Халавка,
депутат Першотравневої районної ради,
м.Чернівці

- у Першотравневій районній раді створено депутатську групу "Толока" з семи депутатів;
- пролобійовано схвалення районною радою положення "Про фонд соціально-економічного розвитку виборчих округів Першотравневої районної ради" (квітень 2003р.);
- пролобійовано схвалення Чернівецькою міською радою рішення щодо обмеження руху транспорту центральною частиною міста у вихідні дні та положення "Про громадські слухання в місті Чернівці" (лютий 2003р.);
- проведено ряд екологічних акцій та інформаційну кампанію з метою боротьби зі стихійними сміттєзвалищами у районі, пролобійовано розгляд проблеми на сесії районної ради та внесення у проект плану благоустрою

району на 2004р. окремого розділу про ліквідацію стихійних сміттєзвалищ;

- проведено ряд досліджень з метою вивчення потреб депутатського корпусу районної ради, аналізу причин утворення стихійних сміттєзвалищ в районі, вивчення потреб молодіжних організацій району, аналізу діяльності громадських рад, створених при органах місцевого самоврядування міста;
- при Товаристві "Український народний дім" створено Ресурсний центр для територіальної громади району;
- вжито заходів щодо залучення фінансування для діяльності Ресурсного центру для територіальної громади району.

м. Херсон:

- за сприяння проекту розроблено главу "Форми здійснення місцевого самоврядування членами територіальної громади" Статуту територіальної громади міста Херсона;

- організовано громадське обговорення проекту Статуту територіальної громади громадськими організаціями міста. В результаті обговорення робочій групі з розробки Статуту подано понад 400 пропозицій щодо уточнення норм Статуту. Статут був схвалений рішенням Херсонської міської ради у вересні 2003 року;

- проведено аналіз існуючих свердловин, що постачають питну воду у місто, проведено інформаційну кампанію щодо проблем якості питної води, залучено кошти іноземних донорських організацій для часткового вирішення проблеми якості питної води;

- проведено опитування громадської думки про існуючу ситуацію з поінформованістю громадян про діяльність місцевих органів влади; за результатами опитування розроблено аналітичне дослідження "Механізми інформаційної взаємодії місцевої влади та громади м. Херсона"; проведено низку круглих столів про результати аналітичного дослідження за участі громадських активістів та місцевої влади;

"Перші результати реалізації проекту "Толока" - прийняття Статуту територіальної громади, робота Школи жіночого лідерства, створення коаліції громадських організацій "За партнерство влади та громади" - мають позитивний резонанс серед населення та влади міста й сприятимуть демократичним перетворенням".

О.Беспалов,
народний депутат України, м.Херсон

- створено коаліцію громадських організацій "За партнерство влади та громади" та Консультативну раду громадських організацій при Херсонському міському голові;

- проведено інформаційні кампанії з проблем освіти серед молоді та проблем правопорушень серед підлітків міста;

- ініційовано створення технікуму для інвалідів і сиріт при Херсонській філії Міжрегіональної академії за спеціальності "соціальна робота", надано допомогу в наборі студентів технікуму.

Що далі

У 2004-2005 роках проект "Толока" надаватиме посильну технічну допомогу ініціативним групам восьми громад-учасниць проекту у виконанні їх планів дій з вирішення локальних проблем громад.

ДІЯЛЬНІСТЬ ЖІНОЧИХ ІНІЦІАТИВНИХ ГРУП

Мета – сприяння залученню жінок до процесу прийняття рішень і життя громади, надання необхідної допомоги жінкам у підвищенні рівня їхньої самовпевненості.

У рамках проекту здійснюється навчання активних жінок місцевих громад з метою збільшення їх участі та ролі в різних сторонах і на різних рівнях життя місцевої громади (таких як депутати місцевих рад, лідери НУО, громадські активісти).

Що зроблено

За технічної підтримки проекту ініціативні групи жінок громад-учасниць проекту:

- ◆ Об'єднали активних представниць громади, лідерів неурядових організацій, депутаток місцевих рад, посадових осіб органів місцевої влади, представниць бізнесу заради вирішення проблем жінок, заради збільшення участі жінок у житті громади.
- ◆ Провели дослідження з метою вивчення потреб жінок громади.
- ◆ Розробили плани дій, спрямовані на посилення впливу жінок на громадське життя та подолання проблем, визначених у ході дослідження з вивчення потреб жінок. Плани ініціативних груп жінок у 2003 році були спрямовані на:
 - Активізацію жінок та зміцнення "жіночого" неурядового сектора міста, на створення нової жіночої громадської організації (м. Бердянськ).
 - Роботу з діловими жінками з різних секторів суспільства з метою підвищення рівня їхньої активності у житті громади (м. Бровари).
 - Створення цілісної системи допомоги жінкам, що опинилися в кризовому стані, популяризацію та залучення уваги з боку місцевої влади та широкого кола громадськості до жіночої проблематики задля збільшення впливу жінок на суспільно-політичну та соціальну ситуацію в громаді (м. Кам'янець-Подільський).
 - Роботу з жіночим активом з різних секторів суспільства для створення жіночої громадської консультативної ради як механізму підсилення голосу жіночої громадськості міста та підвищення її здатності впливати на прийняття рішень на місцевому рівні (Першотравневий район м. Чернівців).
 - Роботу з жіночим активом з різних секторів суспільства з метою збільшення рівня їхньої самовпевненості, можливості та бажання брати активну участь у житті громади (м. Херсон).
 - Пройшли навчання під час тренінгів і консультацій і здобули знань та навичок з організаційного розвитку.
 - Втілювали в життя свої плани дій, спрямовані на посилення впливу жінок на громадське життя та подолання проблем, визначених у ході дослідження з вивчення потреб жінок. Ось деякі показники роботи жіночих ініціативних груп у 2003 році:

м. Бердянськ:

- створена міська жіноча громадська організація "Жіноча справа", яка складається з небайдужих, ділових та поважних представниць громадськості;
- проведено низку заходів з популяризації та повернення уваги жителів міста до жіночих проблем;
- зібрано та відкрито для користування бібліотеку друкованих видань методичної, правової літератури по жіночій тематиці;
- зібрано базу даних установ, причетних до надання допомоги жінкам;
- проведено підготовчу роботу зі створення програми телефонної інформаційно-консультативної лінії.

м. Бровари:

- проведено аналіз місцевої ресурсної бази на предмет можливості її залучення до роботи жіночого напрямку;
- на базі громадської приймальні утворена бібліотека юридичної літератури;
- ініційовано створення Клубу ділової жінки для надання методичної підтримки діловим жінкам міста відповідно до їхніх потреб та оволодіння навичками колективної співпраці, спільного вирішення проблем, консолідації зусиль;
- розвинуто позитивний діалог з представниками міських владних структур у напрямку

підтримки ними жіночого руху та досягнуті домовленості про надання приміщення для засідань Клубу ділової жінки;

- сформовано клубну команду, до якої увійшли поважні жінки міста;
- проведено вивчення потреб членкинь Клубу, за результатами якого розроблено навчальну програму та почато її впровадження;
- зібрано та відкрито для користування бібліотечку друкованих видань правової літератури.

м. Кам'янець-Подільський:

- підготовлена група волонтерів для роботи телефонної консультативної лінії для жінок, що опинилися у скрутному соціально-психологічному становищі;

- залучено місцеві ресурси для забезпечення безперервної роботи телефонної консультативної лінії;

- відкрито телефонну консультативну лінію, яка щоденно надавала свої послуги членам громади. З часу створення лінії незахищеним громадянкам та громадянам міста надано 490 консультацій правового, медичного, соціального та іншого порядку;

- підготовлено та проведено громадські слухання "Рівень соціально-психологічної допомоги жінкам міста та об'єднання зусиль для створення центру підтримки жінок", в яких взяли участь 119 мешканців міста. Рекомендації та пропозиції, висловлені на адресу міської ради і міськвиконкому під час цих громадських слухань, представлено на сесії міської ради;

- вжито заходів щодо залучення фінансування до створення жіночого консультативного центру;
- розвинуто позитивний діалог з представниками міських владних структур у напрямку підтримки ними ідеї створення цілісної системи допомоги жінкам міста.

Першотравневий район м. Чернівці:

- зібрано інформацію щодо діяльності консультативних рад та проаналізовані статутні документи діючих консультативних рад;

- проведено круглий стіл за участі представниць жіночих організацій з метою обговорення проблеми низької поінформованості громадськості про діяльність жіночих організацій, низький рівень консолідації в середині самого жіночого руху та недостатній рівень знань щодо механізмів представлення інтересів та захисту прав;

- розроблено та видано збірку "Жіночі організації Чернівців" та проведено прес-конференцію для місцевих ЗМІ;

- налагоджені зв'язки з представниками місцевих владних структур у напрямку підтримки ними ідеї створення жіночої громадської консультативної ради.

м. Херсон:

- проведений цільовий аналіз потреб у роботі Школи жіночого лідерства;

- проведений аналіз місцевої ресурсної бази на предмет можливості її залучення до роботи Школи жіночого лідерства та досягнуті домовленості;

- проведено інформаційну кампанію щодо відбору учасниць Школи та проведено відбір;

- створено Школи жіночого лідерства заради надання активним жінкам міста необхідних знань, вмінь та навичок задля збільшення рівня їхньої самовпевненості, можливості та бажання брати активну участь у житті громади; консолідації активного жіноцтва Херсона, задля підсилення голосу жіночої громади міста; розвитку іміджу жіночого руху як невід'ємної складової розвитку громади;

- проведено роботу із залучення провідних фахівців до роботи Школи;

- проведено серію тренінгів і консультацій в рамках Школи;

- проведено інформаційну кампанію щодо діяльності Школи.

Що далі

У 2004-2005 роках проект "Толока" продовжить надання технічної допомоги жіночим ініціативним групам восьми громад-учасниць проекту у виконанні їх планів дій.

"Щиро вдячні за сприяння у становленні гендерної культури, вихованню гендерної чутливості у населення міста, вагомому допомозі у підготовці жінок до участі у прийнятті рішень на місцевому рівні, вдосконалення їх навичок представлення та захисту інтересів жіночого населення міста".

Л.Польська,
голова правління
Херсонської обласної організації "Дія"

НАВЧАННЯ ТА КОНСУЛЬТАЦІЇ

Мета компоненту проекту "Навчання та консультації" - вдосконалення знань та навичок представників громади у питаннях організаційного розвитку, участі у житті місцевої громади, представлення та захисту інтересів громадян, лобювання, створення коаліцій, ефективного керівництва, громадських відносин.

Для ініціативних груп п'яти громад, активістів громадських організацій та органів самоорганізації населення, депутатів місцевих рад пілотних громад у 2003 році проведено 36 тренінгів:

- ◆ 15 тренінгів з організаційного розвитку
- ◆ 12 спеціалізованих тренінгів
- ◆ 9 тренінгів для жінок
- ◆ 55 одноденних тематичних консультацій
- ◆ 155 короткострокових дистанційних та віч-на-віч консультацій.

Тренінги з організаційного розвитку проводилися з метою забезпечення місцевих ініціативних груп в обраних громадах знаннями та навичками з вивчення потреб, менеджменту, комунікації, профілактики та розв'язання конфліктів, проведення кампаній тощо.

Переважно тренінги відбувалися в громадах, що долучилися до участі в проекті протягом 2003 року - м.Херсон, м.Бровари та Першотравневий район міста Чернівців. Проведено тренінги з таких тем: "Вивчення потреб", "Стратегічне планування", "Розробка кампаній: PR-кампанії та кампанії з представлення та захисту інтересів", "Написання проекту", "Пошук фінансування", "Лідерство в молодіжній НУО", "Створення громадської організації", "Ефективна комунікація", "Менеджмент НУО".

За результатами навчання ініціативні групи міст Херсона, Броварів та Першотравневого району міста Чернівців провели дослідження потреб населення, розробили стратегічні плани дій з вирішення локальних проблем та виконували свої плани протягом року.

Спеціалізовані тренінги проводилися з метою забезпечення місцевих ініціативних груп в обраних громадах знаннями та навичками із захисту та представлення інтересів, створення коаліцій, основ місцевого самоврядування.

"8-11 липня депутати нашої ради отримали змогу прийняти участь у Школі депутатської майстерності. Депутати мали нагоду вдосконалити свої нормотворчі вміння. Важливу роль також відіграла можливість обміну досвідом різних місцевих рад по вдосконаленню своєї нормативної бази".

І.Кінашук,
секретар виконкому
Першотравневої райради
м.Чернівців та 4 депутати
районної ради

Протягом 2003 року проведено тренінги з таких тем: "Діяльність органів місцевого самоврядування і форми впливу громадськості на прийняття рішень", "Основи місцевого самоврядування. Представлення та захист інтересів", "Органи самоорганізації населення як механізм реалізації громадянами своїх прав", "Правова основа діяльності органів самоорганізації населення", "Місце та роль районної у місті ради в системі місцевого самоврядування", "Місцева рада та громада: механізми взаємодії", "Зміни в законодавстві про місцеве самоврядування".

Спільно з Фондом Фрідріха Еберта було проведено дві чотириохденні Школи депутатської майстерності "Рада і депутата: робота в ім'я громади" із запрошенням депутатів місцевих рад обраних громад. Навчання було спрямовано на вдосконалення навичок нормотворчої діяльності депутатів.

"Тренінги, консультації "Толоки" були цікавими, збагатили новими знаннями. Тепер це допомагає мені в моїй основній роботі".

Алла Руденко,
голова Броварської районної у
місті організації Товариства
Червоного Хреста

Тренінги для жіночого активу обраних громад проводилися з метою посилення участі жіноцтва в житті місцевих громад.

Протягом 2003 року проведено тренінги для жінок з таких тем: "Створення громадської організації", "Особливі прийоми консультування. Супервізія", "Розвиток жіночих ініціатив", "Правильна мотивація - основа успішної діяльності жінки-лідера", "Імідж ділової жінки", "Шлях до себе".

Проведена оцінка рівня застосування здобутих у ході тренінгів навиків та знань у своїй роботі засвідчила, що:

- ◆ у 80% учасників рівень обізнаності з тематики тренінгів значно підвищився;
- ◆ більше половини учасників поступово застосовують нові знання та практичні рекомендації, методики в практичній роботі власних громадських організацій, органів самоорганізації населення, у своїй громадській діяльності;
- ◆ в організаціях, представники яких брали участь у тренінгах, спостерігається заміщення менш ефективних інструментів та прийомів роботи на нові, більш ефективні.

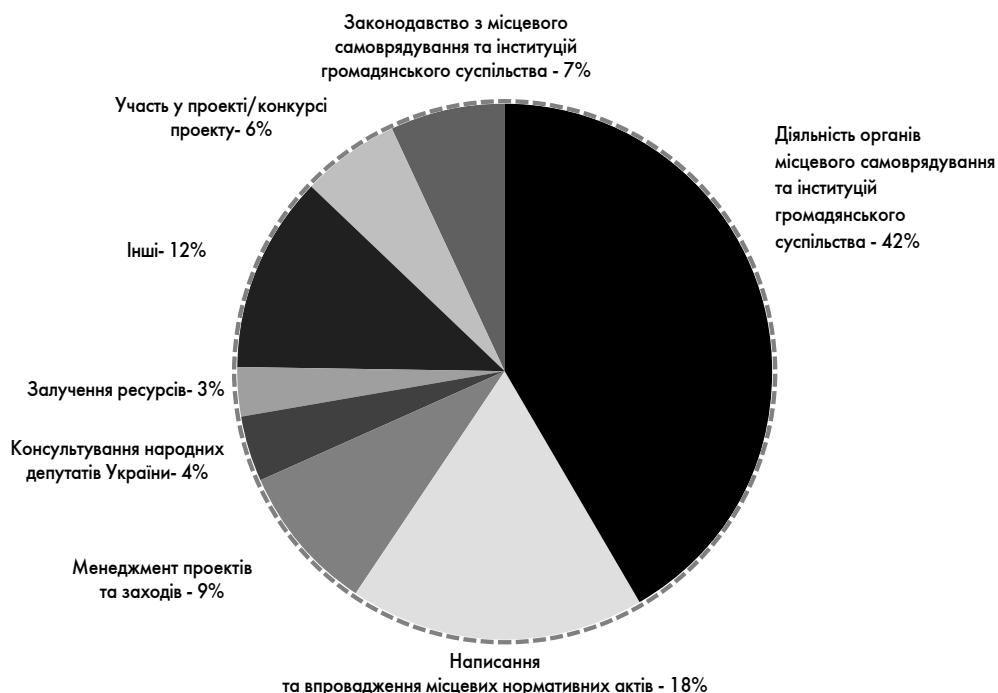
"Кам'янець-Подільська районна рада висловлює щирю вдячність за надання представниками проекту "Толока" консультацій посадовим особам місцевого самоврядування по розробці Статутів територіальних громад у районі".

Е.Кульчицький,
голова ради

У межах проекту надавалися **консультації** учасникам проекту в очному та дистанційному режимах. Це відбувалося як для представників громад-учасниць проекту, так і інших територіальних громад. Загалом надано 155 таких консультацій.

Впродовж року команда проекту провела 55 одноденних тематичних консультацій на замовлення ініціативних груп обраних громад. Під час консультацій надавалися практичні поради щодо розробки місцевих нормативно-правових актів, застосування чинного законодавства у практичній діяльності органів місцевого самоврядування, використання механізмів місцевої демократії у вирішенні проблем територіальної громади, менеджменту проектів та громадських організацій, з багатьох інших аспектів діяльності інституцій громадянського суспільства.

Тематика консультацій

Щомісячні інформаційні бюлетені громад

Впродовж 2003 року в кожній громаді проекту щомісяця видавався інформаційний бюлетень, метою якого є надання інформаційної та методологічної підтримки громаді проекту.

У кожній громаді працює регіональний редактор інформаційного бюлетеня, який готує публікації та відповідає за розповсюдження випусків. Бюлетені розповсюджуються в навчальних закладах, бібліотеках, серед місцевих депутатів, представників органів самоорганізації населення, неурядових організацій, місцевих органів влади, громадських активістів,

засобів масової інформації. Для обміну досвідом між всіма громадами проекту частина бюлетенів розповсюджується в інших партнерських громадах.

У 2003 році вийшло загалом 57 бюлетенів у 5 громадах.

Бюлетені містять інформацію про самоврядування в містах, де розташовані громади, про хід реалізації проекту, діяльність ініціативних груп, новини органів місцевого самоврядування, аналітичні матеріали, проекти місцевих нормативних актів, юридичні

консультації. В бюлетенях також розміщена інформація про депутатів місцевих рад, статті про досвід місцевого самоврядування в інших країнах, інша корисна інформація з даної тематики.

Електронні варіанти інформаційних бюлетенів розміщені на веб-сторінці проекту в розділі "Бібліотека".

Публікації проекту

Проекти місцевих нормативних актів та пропозиції щодо внесення змін і поправок до законів України, що стосуються місцевого самоврядування, розроблені робочими групами проекту, по мірі розробки, видавалися у вигляді збірників. Метою цих видань було надання інформаційної та методичної підтримки цільовій аудиторії проекту.

Збірники розповсюджувались серед депутатів місцевих рад, представників органів самоорганізації населення, неурядових організацій, місцевих органів влади, засобів масової інформації як під час проведення заходів у громадах-учасницях проекту, так і під час круглих столів з обговорення питань місцевого самоврядування у різних регіонах України.

Упродовж 2003 року вийшли збірники:

Депутатам місцевих рад та активістам громад

У збірнику аналізуються проблеми розвитку місцевої нормотворчості та викладені практичні поради щодо встановлення правового регулювання діяльності місцевої ради та її органів, а також реалізації прав громад, наданих законами "Про місцеве самоврядування в Україні" та "Про органи самоорганізації населення". У збірнику приведено вісім проектів типових місцевих нормативних актів, розроблених робочою групою проекту. Це проекти типових положень:

- Про місцеві ініціативи
- Про громадські слухання
- Про загальні збори громадян за місцем проживання
- Про бюджетний регламент міської ради

- Про комісії міської ради
- Про міський конкурс соціальних проектів та програм неприбуткових організацій
- Про органи самоорганізації населення за місцем проживання
- Типовий регламент міської ради.

До збірника також включено закони України "Про місцеве самоврядування в Україні" та "Про органи самоорганізації населення".

Електронний варіант збірника розміщено на веб-сторінці проекту в розділі "Бібліотека".

Закон України "Про місцеве самоврядування" (проект, друга редакція)

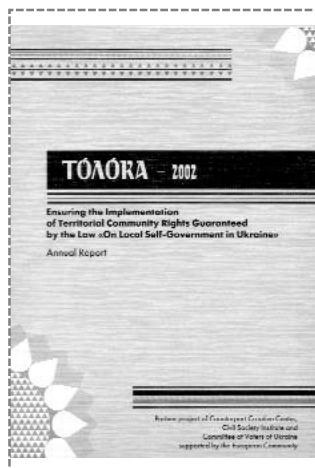
Публікацію проекту нової редакції Закону України "Про місцеве самоврядування" здійснено для публічного представлення та обговорення проекту закону під час круглих столів, що проводилися в рамках проекту, з метою подальшого вдосконалення законопроекту.

Електронний варіант видання розміщено на веб-сторінці проекту в розділі "Бібліотека".

Толока - 2002 (українською та англійською мовами)

Річний звіт проекту "Толока" містить інформацію про хід проекту у 2002 році, про результати діяльності як виконавців проекту, так і ініціативних груп пілотних громад проекту - Кам'янця-Подільського та Бердянська. Звіт виданий українською та англійською мовами.

Електронний варіант звітів розміщено на веб-сторінці проекту "Толока" в розділі "Про проект".

Веб-сторінка проекту

Веб-сторінка проекту створена і підтримується з метою висвітлення ходу виконання проекту та його результатів.

У структурі веб-сторінки містяться такі розділи:

- ◆ Про проект (опис проекту, плани робіт, історія проекту)
- ◆ Учасники проекту (інформація про конкурси для громад, опис пілотних громад проекту)
- ◆ Новини (новини головного офісу проекту, пілотних громад, Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування, українського самоврядування та публікації ЗМІ)
- ◆ Бібліотека (проекти місцевих нормативних актів, зміни та доповнення до законів, розроблені в рамках проекту; законодавство про самоврядування в Україні; зразки статутів територіальних громад; література по самоврядуванню; інформаційні бюлетені пілотних громад)
- ◆ Аналітика
- ◆ Організації та програми, що займаються питаннями самоврядування
- ◆ Виконавці проекту.

Протягом усього періоду реалізації проекту веб-сторінка періодично оновлюється. Кожна з організацій-партнерів відповідає за наповнення розділів, відповідно до своєї компетентності. Веб-сторінка функціонує двома мовами - українською та англійською.

ВИКОНАВЦІ ПРОЕКТУ

Виконавцями проекту є три партнерські організації - Творчий центр Каунтерпарт, Інститут громадянського суспільства та Комітет виборців України.

Творчий центр Каунтерпарт

Українська неурядова організація та офіційний філіал американського фонду Counterpart International, Inc. в Україні. Творчий центр Каунтерпарт заснований у 1996 році. Мета діяльності - вести організації третього сектору до успішних результатів у задоволенні потреб клієнтів, до високих стандартів праці та незаперечно-якісного рівня послуг, що зробить їх ведучою складовою громадянського суспільства. ТЦК надає інформаційні та консультативні послуги; проводить тренінги та семінари, дослідження, опитування та оцінку проектів і організацій; адмініструє грантові програми донорів; готує та публікує друковані видання з інформацією, яка стосується громадянського суспільства; сприяє представленню, захисту та лобіюванню інтересів громадянського суспільства. ТЦК має потужну тренерську команду та багатий досвід проведення тренінгів та консультацій для організацій громадянського суспільства.

Інститут громадянського суспільства

Громадська організація, метою діяльності якої є підтримка процесу становлення та розвитку громадянського суспільства в Україні; різноманітних інтелектуальних ініціатив, соціально-політичних, соціально-культурних, дослідницьких, інформаційних та освітніх проектів і програм, спрямованих на популяризацію та впровадження в Україні засад громадянського суспільства; недержавних некомерційних організацій, громадських організацій та окремих громадян, що поділяють та реалізують цілі та завдання Інституту. Сфери діяльності - правові дослідження та просвіта; політологічні та економічні дослідження; місцеве самоврядування та тренінги для депутатів; видавнича діяльність.

Комітет виборців України

Всеукраїнська громадська організація, метою діяльності якої є покращення взаємозв'язку виборців з владою. КВУ спостерігає за виборчим процесом в Україні як на загальнонаціональному, так і на місцевому рівнях; спостерігає за виборчим процесом в інших країнах; підтримує взаємозв'язки між виборцями й органами влади; захищає конституційні права громадян; проводить інформаційно-аналітичну роботу, аналізує та розробляє українське виборче законодавство, бере участь в розвитку місцевого самоврядування та органів самоорганізації населення, організує кампанії впливу на владу, проводить просвіту громадян тощо.

КОМАНДА ПРОЕКТУ

Команда проекту складається з представників всіх партнерських організацій, що виконують проект, та активістів громад-учасників проекту.

Людмила Єльчева, директор проекту (ТЦК)

Наглядає та відповідає за всю роботу, яка здійснюється за проектом.
yelcheva@ccc.kiev.ua

Ірина Бурченкова, фінансовий менеджер (ТЦК)

Відповідає за фінансовий менеджмент за проектом.
burchenkova@ccc.kiev.ua

Володимир Курпій, менеджер тренінгових програм (ТЦК)

Відповідає за тренінговий компонент проекту.
kurpiy@ccc.kiev.ua

Анна Попова, регіональний менеджер (КВУ)

Відповідає за реалізацію проекту в обраних громадах.
anna@cvu.kiev.ua

Марія Ткачук, менеджер робочих груп (ІГС)

Відповідає за діяльність робочих груп проекту.
mary@csi.org.ua

Олена Кропив'янська, координатор жіночого напрямку (ТЦК)

Відповідає за роботу з ініціативними групами жінок обраних громад.
kropivianska@ccc.kiev.ua

Анатолій Ткачук, юрист проекту (ІГС)

Відповідає за надання в межах проекту консультацій стосовно законодавства України.
taficnl@ukrpack.net

Світлана Шовкошитна, редактор публікацій (ІГС)

Відповідає за редагування всіх друкованих видань проекту.
sveta@csi.org.ua

Ігор Долинський (ТЦК), Микола Павленко (КВУ), Віталій Усатенко (ІГС), спеціалісти з комп'ютерних технологій.

Валерій Казачковський, спеціаліст із зв'язків з громадськістю

Відповідає за PR-компонент проекту та за координування роботи ініціативних груп у м.Бердянськ.
o_nick@berdyansk.net

Денис П'ятигорець, редактор інформаційного бюлетеня

Відповідає за підготовку до видання щомісячного інформаційного бюлетеня у м.Бердянськ.
cvu@reis.zp.ua

Олена Антоненко, спеціаліст із зв'язків з громадськістю

Відповідає за PR-компонент проекту та за координування роботи ініціативних груп у м.Бровари.
brcvu@brovary.kiev.ua

Юрій Бут, редактор інформаційного бюлетеня

Відповідає за підготовку до видання щомісячного інформаційного бюлетеня у м.Бровари.
koosvu@magnus.kiev.ua

Юрій Ануфрієв, спеціаліст із зв'язків з громадськістю

Відповідає за PR-компонент проекту та за координування роботи ініціативних груп у м.Кам'янець-Подільський.

office@kvu.kp.km.ua

Микола Гординчук, редактор інформаційного бюлетеня

Відповідає за підготовку до видання щомісячного інформаційного бюлетеня у м.Кам'янець-Подільський.

office@kvu.kp.km.ua

Володимир Старик, спеціаліст із зв'язків з громадськістю

Відповідає за PR-компонент проекту та за координування роботи ініціативних груп у Першотравневому районі міста Чернівців.

ndim@west.com.ua

Олександр Мостіпака, редактор інформаційного бюлетеня

Відповідає за підготовку до видання щомісячного інформаційного бюлетеня у Першотравневому районі міста Чернівців.

most@west.com.ua

Микола Музика, спеціаліст із зв'язків з громадськістю

Відповідає за PR-компонент проекту та за координування роботи ініціативних груп у м.Херсон.

salbdo@lt.com.ua

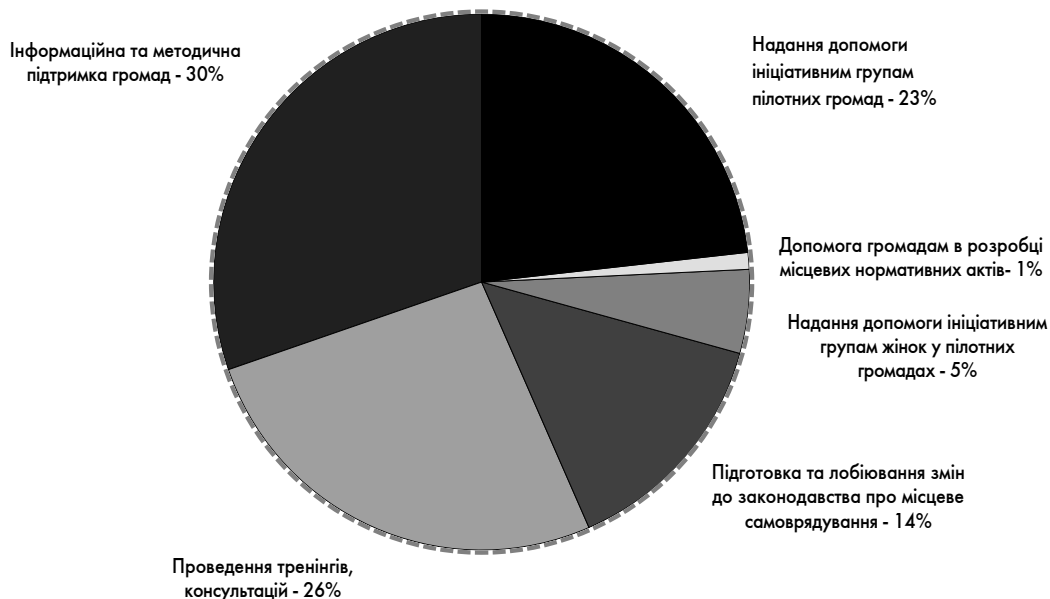
Наталія Богренцова, редактор інформаційного бюлетеня

Відповідає за підготовку до видання щомісячного інформаційного бюлетеня у м.Херсон

vilny_vubir@ua.fm

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

У другому році виконання проекту фінансові витрати по основних складових проекту виглядали таким чином:

У 2003 році аудиторська компанія ТОВ "УПК-Аудит ЛТД" провела дві аудиторські перевірки документів з питань цільового використання коштів, які надійшли у 2002 та 2003 роках від Європейського Співтовариства. В результаті перевірок були надані акти, в яких зазначено, що надані кошти "використовувалися за цільовим призначенням і відповідно до умов Контракту на грант - іноземну допомогу № В7-702/2001/0746 від 17.01.2002 р. Всі сплати здійснені за рахунок цільового фінансування, своєчасно та в рамках чинного законодавства України... Бухгалтерський облік у Фонді ведеться...відповідно до законодавчих та нормативних вимог і відповідає загальноприйнятим принципам".

Висловлюємо свою щиру подяку всім, хто підтримує нас протягом виконання проекту. Завдяки Вашій підтримці стали можливими результати, яких ми досягли на сьогодні. Завдяки Вашій підтримці ми маємо надію на успішну роботу в подальшому. Особливо дякуємо:

***Ініціативним групам громад Бердянська, Броварів,
Кам'янця-Подільського,
Першотравневого району міста Чернівців, Херсона
за активну участь у проекті.***

***Міським головам та секретарям міських рад
Бердянська, Броварів, Кам'янця-Подільського, Херсона,
голови та секретарю виконкому Першотравневої районної
ради міста Чернівців, головам та секретарям
виконкомів Комсомольського, Суворовського,
Дніпровського районів міста Херсона
за підтримку проекту.***

***Європейському Співтовариству та Європейській Комісії
за фінансову підтримку проекту.***

Це видання
здійснено
за фінансової
підтримки
Європейського
Співтовариства.

Погляди, які викладені тут, належать виконавцям проекту і не можуть, ні за яких обставин, вважатися такими, що виражають офіційну точку зору Європейської Комісії.